PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (penktoji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS

2008 m. balandžio 10 d. *

Byloje T-233/04

Nyderlandų Karalystė, atstovaujama H. Sevenster, J. Van Bakel ir M. de Grave,

ieškovė,

palaikoma

Vokietijos Federacinės Respublikos, atstovaujamos W.-D. Plessing ir M. Lumma,

įstojusios į bylą šalies,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą H. Van Vliet ir V. Di Bucci,

atsakovę,

* Proceso kalba: olandų.

dėl 2003 m. birželio 24 d. Komisijos sprendimo C(2003) 1761, galutinis, susijusio su valstybės pagalba Nr. 35/2003 dėl emisijos leidimų azoto oksidams prekybos schemos, apie kurią pranešė Nyderlandų Karalystė, panaikinimo,

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(penktoji išplėstinė kolegija),

kurį sudaro pirmininkas M. Vilaras, teisėjai E. Martins Ribeiro, F. Dehousse, D. Šváby ir K. Jürimäe,

posėdžio sekretorius J. Plingers, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2006 m. gruodžio 5 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Teisinis pagrindas

1 EB 6 straipsnis nustato:

„Nustatant ir įgyvendinant 3 straipsnyje nurodytas Bendrijos politikos ir veiklos kryptis, ypač siekiant skatinti tvarią plėtrą, turi būti atsižvelgiama į aplinkos apsaugos reikalavimus.“

2 EB 87 straipsnis nustato:

„1. Išskyrus tuos atvejus, kai ši Sutartis nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

<…>

3. Bendrajai rinkai neprieštaraujančia gali būti laikoma:

a) pagalba, skirta regionų, kuriuose yra neįprastai žemas gyvenimo lygis arba didelis nedarbas, ekonominei plėtrai skatinti;

b) pagalba, skirta bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti arba kurios nors valstybės narės ekonomikos dideliems sutrikimams atitaisyti;

c) pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui;

d) pagalba, skirta kultūrai remti ir paveldui išsaugoti, jei tokia pagalba prekybos sąlygų ir konkurencijos Bendrijoje nepaveikia taip, kad prieštarautų bendram interesui;

e) kitos pagalbos rūšys, kurios gali būti nurodytos Tarybos sprendimuose, priimtuose kvalifikuotąja balsų dauguma remiantis Komisijos pasiūlymu.“

3 Iš Bendrijos rekomendacijų dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai (OL C 37, 2001, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 76) matyti, kad:

„69. Bendrija ir valstybės narės, kaip protokolo šalys, turės sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo lygį įgyvendindamos bendras ir koordinuotas politikas bei priemones, įskaitant ekonominius instrumentus, taip pat pačiame Kioto protokole numatytus instrumentus, kaip antai tarptautinis pasikeitimas emisijomis, bendras įgyvendinimas ir švarios plėtros mechanizmas.

70. Nesant šioje srityje įtvirtintų Bendrijos nuostatų, valstybė narė yra laisva savo nuožiūra apibrėžti politiką, instrumentus ir priemones Kioto protokolo nustatytiems tikslams pasiekti. Tai ji gali daryti tik nepažeisdama Komisijos teisės inicijuoti tokių nuostatų priėmimą.

71. Komisija pripažįsta, jog kai kurios valstybių narių patvirtintos priemonės, skirtos įgyvendinti protokolo tikslus, gali būti laikomos valstybės pagalba, tačiau šiuo metu per anksti nustatyti tokios pagalbos tvirtinimo sąlygas.“

4 Pagal 2001 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/81/EB dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų (OL L 309, p. 22; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 6 t., p. 320) 11 konstatuojamąją dalį:

„Kiekvienai valstybei narei nustatomos sieros dioksido, azoto dioksidų, lakiųjų organinių junginių ir amoniako ribos yra ekonomiškai efektyvus būdas siekiant įgyvendinti tarpinius aplinkosaugos tikslus. Tokios ribos leis Bendrijai ir valstybėms narėms veikti lanksčiai juos taikant.“

5 Direktyvos 2001/81 4 straipsnis „Išmetamų teršalų nacionalinės ribos“ numato:

„1. Ne vėliau kaip iki 2010 m. valstybės narės apriboja metinius išmetamų sieros dioksido (SO_2), azoto oksidų (NO_X), lakiųjų organinių junginių (LOJ) ir amoniako (NH_3) kiekius, kad jie neviršytų I priede nustatytų išmetamų teršalų ribų, atsižvelgiant į visus Bendrijoje taikomų priemonių pakeitimus, priimtus pagal 9 straipsnyje nurodytas ataskaitas.“

6 Direktyvos 2001/81 I priedas nustato, jog Nyderlandų Karalystė iki 2010 m. turi pasiekti 260 kilotonų azoto oksidų (NO_X) ribą.

7 Valstybės narės turėjo priimti įstatymus ir kitus teisės aktus, kad iki 2002 m. lapkričio 27 d. įgyvendintų Direktyvą 2001/81, ir apie tai nedelsdamos pranešti Komisijai.

Faktinės bylos aplinkybės

8 2003 m. sausio 23 d. laišku Nyderlandų valdžios institucijos pagal EB 88 straipsnio 3 dalį pranešė Komisijai apie NO_x emisijos leidimų prekybos schemą (toliau – nagrinėjama priemonė). Jos paprašė Komisijos priimti sprendimą, kuriuo būtų konstatuota, jog nėra valstybės pagalbos 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 339), 4 straipsnio 2 dalies prasme.

9 2003 m. birželio 24 d. Komisija priėmė sprendimą C(2003) 1761, galutinis, susijusį su valstybės pagalba N 35/2003 dėl nagrinėjamos priemonės (toliau – ginčijamas sprendimas).

10 Ginčijamo sprendimo 1 punkte Komisija pirmiausia apibūdina nagrinėjamą priemonę. Pagal Direktyvoje 2001/81 nustatytą nacionalinę Nyderlandų NO_x emisijos ribą šios valstybės narės valdžios institucijos nustatė tikslą, jog didelių pramonės įrenginių (iš viso apie 250 įmonių) emisija 2010 m. būtų 55 kilotonų.

11 Dėl šios schemos veikimo Komisija ginčijamo sprendimo 1.2 punkte nurodė, kad nacionaliniu įstatymu NO_x emisijos norma nustatoma kiekvienam pramonės įrenginiui. Taip nustatytos emisijos normos įmonė gali laikytis imdamasi NO_x emisijos mažinimo priemonių savo įrenginiuose, nupirkdama emisijos leidimus iš kitų įmonių arba kombinuodama abi galimybes. Emisijos sumažinimą NO_x kredito forma emisijos leidimų prekybos rinkoje siūlo įmonės, kurių emisija mažesnė nei jos norma.

12 Bendra metinė įrenginio NO_x emisija, atsižvelgiant į galbūt parduotus arba nupirktus NO_x kreditus, turi atitikti emisijos lygį, kuris leidžiamas minėtam įrenginiui. Leidžiama metinė emisija apskaičiuojama absoliučiais skaičiais remiantis atitinkama emisijos norma ir minėto įrenginio suvartojamu energijos kiekiu.

13 Kiekvienų metų pabaigoje Nyderlandų valdžios institucijos patikrina, ar įrenginių atžvilgiu buvo laikytasi nustatytos emisijos normos. Kiekvienais metais gali būti nupirkti, sutaupyti arba paskolinti NO_x kreditai būsimiems laikotarpiams. Jei įrenginys viršija nustatytą emisijos normą, perviršis turi būti kompensuojamas kitais metais. Be to, šis perviršis, kurį reikia kompensuoti, padidinamas 25 %, siekiant atgrasyti nuo normos viršijimo. Jeigu įrenginys viršija savo emisijos normą, Nyderlandų valdžios institucijos skiria veiksmingą, proporcingą ir atgrasančią baudą.

14 Galiausiai pagal nagrinėjamą priemonę įmonės neturi įsigyti emisijos leidimų, kad galėtų užsiimti gamyba. Jos tik turi laikytis emisijos normos.

15 Ginčijamo sprendimo 1.3 punkte Komisija apibūdino emisijos normos apskaičiavimo metodą, o šio sprendimo 1.4 punkte – skirtumus, egzistuojančius tarp „cap-and-trade“ ir „dynamic cap“ sistemų, kurių pobūdžio yra nagrinėjama priemonė. Nyderlandų valdžios institucijų nuomone, nagrinėjama priemonė skiriasi nuo kitos leidimų, kuriais galima prekiauti, schemos, t. y. „cap-and-trade“ sistemos, kurioje emisijos kvotos paskirtos įmonėms. Naujos įmonės arba tos, kurios nori plėsti savo veiklą, pirmiausia turi įsigyti būtiną kvotų kiekį. Pagal nagrinėjamą priemonę šios įmonės neturi tokios pareigos, bet turi tik laikytis jiems nustatytos emisijos normos, kuri priklauso nuo jų suvartojamos energijos ir yra pagal ją pritaikyta.

16 Toliau ginčijamo sprendimo 1.5 ir 1.6 punktuose Komisija pažymi, kad nagrinėjama priemonė bus taikoma lygiagrečiai su Bendrijos teisės aktais visoms pramonės įmonėms, kurių instaliuotoji galia didesnė nei 20 šiluminės galios megavatų (MWš). Nyderlandų valdžios institucijos ir toliau taikys ribotas emisijos vertes, nustatytas įvairių galiojančių Bendrijos direktyvų.

17 Vertindama nagrinėjamą priemonę (ginčijamo sprendimo 3 punktas) Komisija pirmiausia nurodo savo ankstesnius su emisijos leidimų prekybos schemomis susijusius sprendimus ir išskiria dvi schemos rūšis, t. y.:

„1) schemos, pagal kurias emisijos arba taršos leidimai, kuriais galima prekiauti, yra laikomi rinkoje turinčiu vertę materialiuoju turtu, kurį valstybė taip pat galėtų parduoti arba pateikti aukcionui, dėl to susidaro negautos pajamos (arba prarandami valstybės ištekliai), taigi tai yra valstybės pagalba EB sutarties 87 straipsnio 1 dalies prasme;

2) schemos, pagal kurias emisijos arba taršos leidimai, kuriais galima prekiauti, yra laikomi oficialiu įrodymu, kad negalės būti parduota gavėjui arba pateikta aukcionui tam tikra produkcija, vadinasi, nėra prarandamos pajamos – ir todėl jokie nagrinėjamos valstybės ištekliai, – o tai savo ruožtu reiškia valstybės pagalbos nebuvimą EB sutarties 87 straipsnio 1 dalies prasme.“

18 Toliau Komisija nurodo priežastis, dėl kurių ji padarė išvadą, jog nagrinėjamos priemonės atveju, t. y. tai, jog iš esmės valstybė neatlygintinai specialiai įmonių grupei, kurios vykdo prekybą tarp valstybių narių, suteikė NO_x kreditų, yra valstybės pagalba. Ginčijamame sprendime teigiama, kad Nyderlandų valdžios institucijos turi galimybę parduoti arba pateikti aukcionui emisijos leidimus. Neatlygintinai suteikdama

NO_X kreditus kaip materialųjį turtą, valstybė narė praranda pajamas. Dėl to Komisija padarė išvadą, kad ši schema susijusi su valstybės ištekliais EB 87 straipsnio 1 dalies prasme. Atitinkamų įmonių padėties sustiprinimas veikia prekybą tarp valstybių narių.

19 Galiausiai ginčijamo sprendimo 3.3 punkte Komisija nagrinėja priemonės suderinamumą su Bendrąja rinka.

20 Pabaigoje, ginčijamo sprendimo 4 punkte, Komisija konstatuoja, kad nagrinėjama priemonė yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, pridurdama, kad ši pagalba suderinama su bendrąja rinka pagal EB 87 straipsnio 3 dalį ir Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punktą. Komisija prašo Nyderlandų valdžios institucijų jai kiekvienais metais pateikti ataskaitą dėl nagrinėjamos priemonės įgyvendinimo ir iš anksto pranešti apie sąlygų, pagal kurias suteikiama pagalba, pakeitimus.

Procedūra

21 2003 m. rugsėjo 5 d. Teisingumo Teismo kanceliarijoje pateiktu pareiškimu Nyderlandų Karalystė pareiškė ieškinį dėl ginčijamo sprendimo (byla C-388/03).

22 2004 m. vasario 17 d. Nutartimi Teisingumo Teismo pirmininkas leido Vokietijos Federacinei Respublikai įstoti į šią bylą palaikyti Nyderlandų Karalystės reikalavimus.

23 2004 m. birželio 8 d. Nutartimi Teisingumo Teismas perdavė bylą Pirmosios instancijos teismui, taikydamas 2004 m. balandžio 26 d. Tarybos sprendimą 2004/407/EB, Euratomas, iš dalies keičiantį Protokolo dėl Teisingumo Teismo statuto 51 ir 54 straipsnius (OL L 132, p. 5; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 5 t., p. 85).

24 2004 m. gruodžio 13 d. laišku Pirmosios instancijos teismas paprašė Nyderlandų Karalystės ir Vokietijos Federacinės Respublikos pateikti jų pastabas dėl to, kokias išvadas reikia padaryti atsižvelgiant į 2004 m. sausio 28 d. Teisingumo Teismo nutartį *Nyderlandai prieš Komisiją* (C-164/02, Rink. p. I-1177) dėl šio ieškinio priimtinumo. Jos pateikė savo pastabas atitinkamai 2005 m. sausio 12 ir 14 dienomis.

Šalių reikalavimai

25 Nyderlandų Karalystė, palaikoma Vokietijos Federacinės Respublikos, Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti ginčijamą sprendimą tiek, kiek Komisija jame nusprendė, kad nagrinėjama priemonė yra pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

26 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— pirmiausia pripažinti ieškinį nepriimtinu arba, nepatenkinus šio reikalavimo, jį atmesti,

— priteisti iš Nyderlandų Karalystės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl priimtinumo

Šalių argumentai

27 Komisija, nors ir nereiškia prieštaravimo dėl priimtinumo, tačiau nėra įsitikinusi, ar šis ieškinys priimtinas. Ji tvirtina, kad ginčijamas sprendimas yra patvirtinantis sprendimas, dėl kurio neatsiranda tokių teisinių pasekmių, dėl kurių būtų pažeisti Nyderlandų Karalystės interesai. Taigi šis sprendimas negali pakeisti jos teisinės situacijos ar būti jai nepalankus. Todėl pagal teismo praktiką negalima pareikšti ieškinio dėl ginčijamo sprendimo.

28 Šiuo atžvilgiu Komisija daro nuorodą į 2001 m. lapkričio 27 d. Teisingumo Teismo nutartį *Portugalija prieš Komisiją* (C-208/99, Rink. p. I-9183) ir į 2002 m. birželio 18 d. Teisingumo teismo sprendimą *Vokietija prieš Komisiją* (C-242/00, Rink. p. I-5603) bei 2002 m. sausio 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Nuove Industrie Molisane prieš Komisiją* (T-212/00, Rink. p. II-347). Tokią teismų praktiką neseniai patvirtino šio sprendimo 24 punkte minėta nutartis *Nyderlandai prieš Komisiją* panašioje į nagrinėjamą byloje.

29 Komisija mano, kad Nyderlandų Karalystė taiko per daug plačią priimtinumo sąvokos koncepciją. Nepakanka nurodyti galimybę, kad ateityje gali būti paveikti interesai. Komisijos nuomone, ieškinys dėl panaikinimo priimtinas tik tada, jei sprendimas, kurį juo ginčija, turi neigiamą ir akivaizdų poveikį realiems bei esamiems interesams. Tačiau taip nėra šioje byloje. Tai, kad vieną dieną tretieji asmenys nacionaliniame teisme gali remtis ginčijamu sprendimu, kad įrodytų, jog į nagrinėjamą priemonę panašios schemos yra valstybės pagalba, nereiškia, kad ginčijamas sprendimas neigiamai ir išskirtinai keičia Nyderlandų Karalystės situaciją.

30 Be to, Komisija mano, kad EB 230 straipsnį reikia aiškinti atsižvelgiant į EB 233 straipsnį. Galimybė pareikšti ieškinį pagal EB 230 straipsnį turi būti apribota tokiomis situacijomis, kuriomis ginčijamo sprendimo panaikinimo atveju institucija turėtų imtis tam tikrų sprendimo įgyvendinimo priemonių, iš tikrųjų ir realiai keičiančių Nyderlandų Karalystės teisinę situaciją. Vis dėlto šioje byloje panaikinimo atveju Komisija neturėtų priimti jokio dokumento, kuris pakeistų Nyderlandų Karalystės situaciją.

31 Nyderlandų Karalystės nuomone, jos ieškinys yra priimtinas. Ji tvirtina, kad pakanka, jog ginčijama priemonė sukelia tokių teisinių pasekmių, kurios veikia valstybių narių interesus tam, kad ieškiniai, kuriuos jos pareiškia, būtų priimtini. Taigi nėra būtina, kad Nyderlandų interesai būtų iš tikrųjų paveikti ieškinio pareiškimo metu. Ieškinys gali būti pareikštas atsižvelgiant į būsimas ir potencialias teisines pasekmes.

32 Nyderlandų Karalystė primena, kad priemonę pripažinus valstybės pagalba, taikomi Reglamento Nr. 659/1999 17–19 straipsniai. Todėl Komisija ateityje galėtų skirti visas atitinkamas priemones, dėl ko kiltų pavojus nagrinėjamos priemonės tęstinumui ir teisiniam saugumui. Be to, apie šios priemonės pakeitimus turėtų būti pranešta Komisijai ir Nyderlandų Karalystė privalėtų kiekvienais metais parengti ataskaitą

apie jos įgyvendinimą. taip pat Vokietijos Federacinė Respublika teigia, kad ginčijamas sprendimas sukelia teisinių pasekmių Nyderlandų Karalystei ta prasme, kad dėl jo nagrinėjamai priemonei taikomos Bendrijos valstybės pagalbos teisės materialinės ir procesinės nuostatos.

33 Be to, Nyderlandų Karalystė teigia, kad pagal nagrinėjamą priemonę suteikta tariama pagalba gali pateisinti sprendimą, jog nauja pagalba nesuderinama, taikant Komisijos teisės aktuose nustatytas kumuliacines taisykles. Ginčijamas sprendimas taip pat sukuria precedentą, kuris įpareigos valstybes nares ateityje pranešti Komisijai apie panašias schemas. Be to, trečiosios šalys nacionaliniuose teismuose gali remtis ginčijamu sprendimu.

34 Dėl šio sprendimo 24 punkte minėtos nutarties *Nyderlandai prieš Komisiją* Nyderlandų Karalystė, palaikoma Vokietijos Federacinės Respublikos, tvirtina, kad ji minėtoje byloje savo ieškiniu siekė, jog būtų panaikintas ginčijamo sprendimo motyvuose buvęs teiginys. Tačiau šioje byloje ieškinys pareikštas dėl ginčijamo sprendimo konstatuojamosios dalies, o ne dėl vieno iš jo motyvų.

35 Nyderlandų Karalystė, palaikoma Vokietijos Federacinės Respublikos, teigia, kad ji paprašė Komisijos priimti sprendimą, patvirtinantį, jog nagrinėjama priemonė nėra valstybės pagalba. Tačiau padarydama išvadą, kad tokia pagalba egzistuoja, Komisija atmetė jos prašymą. Vokietijos Federacinės Respublikos nuomone, taip pat dėl to šis atvejis skiriasi nuo bylos, kurioje priimta šio sprendimo 24 punkte minėta nutartis *Nyderlandai prieš Komisiją*.

36 Galiausiai, Nyderlandų Karalystės nuomone, EB 233 straipsnyje numatytos vykdymo priemonės nėra ieškinio dėl panaikinimo priimtinumo sąlygos. Be to, panaikinus ginčijamą sprendimą Komisija gali priimti naują sprendimą, konstatuojantį, kad nebuvo valstybės pagalbos.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

37 EB 230 straipsnyje aiškiai atskiriama Bendrijos institucijų ir valstybių narių teisė pareikšti ieškinį dėl panaikinimo ir tokia fizinių bei juridinių asmenų teisė, nes būtent šio straipsnio antroji pastraipa visoms valstybėms narėms suteikia teisę ieškiniu dėl panaikinimo ginčyti Komisijos sprendimų teisėtumą, nesant būtinybės nustatyti teisinio intereso siekiant pasinaudoti šia teise. Todėl tam, kad jos ieškinys būtų priimtinas, valstybė narė neturi įrodyti, kad Komisijos aktas, dėl kurio pareiškė ieškinį, sukelia jos atžvilgiu teisinių pasekmių. Vis dėlto ieškinį dėl Komisijos akto panaikinimo galima pareikšti, tik jeigu juo siekiama sukelti teisinių pasekmių (žr. šio sprendimo 28 punkte minėtos nutarties *Portugalija prieš Komisiją* 22–24 punktus ir nurodytą teismų praktiką).

38 Šioje byloje po Nyderlandų Karalystės pranešimo apie nagrinėjamą priemonę ir jos prašymo, kad nagrinėjama priemonė taikant Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 2 dalį būtų pripažinta ne pagalba, Komisija ginčijamame sprendime nustato, kad ši schema yra valstybės pagalba, kuri suderinama su bendrąja rinka.

39 Pirmiausia reikia pažymėti, kad panašioje situacijoje Teisingumo Teismas nusprendė, jog valstybės narės ieškinys yra priimtinas (1996 m. rugsėjo 26 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Prancūzija prieš Komisiją*, C-241/94, Rink. p. I-4551). Šiuo atžvilgiu, net jeigu tiesa, kad Komisija šioje byloje neginčijo ieškinio priimtinumo, reikia pabrėžti,

kad nepriimtinumas yra viešosios tvarkos išlyga grindžiamas pagrindas, kurį Bendrijos teismas gali bet kada nagrinėti savo iniciatyva. Tai, kad Komisija minėtoje byloje neginčijo ieškinio priimtinumo, nereiškia, kad Teisingumo Teismas atsisakė nagrinėti šį klausimą.

40 Antra, priešingai Komisijos nurodyto šio sprendimo 28 punkte minėto sprendimo *Vokietija prieš Komisiją* situacijai, Komisija, kvalifikuodama nagrinėjamą priemonę kaip valstybės pagalbą, neįvykdė Nyderlandų Karalystės prašymo.

41 Šis kvalifikavimas Komisijai leido priimant ginčijamą sprendimą įvertinti, ar nagrinėjama priemonė yra suderinama su bendrąja rinka. Be to, tai leidžia taikyti Reglamente Nr. 659/1999 ir būtent jo 17–19 straipsniuose bei 21 straipsnyje numatytą egzistuojančių pagalbos schemų procedūrą, kuri nustato valstybei narei pareigą pateikti metinę ataskaitą apie visas egzistuojančias pagalbos schemas. Šis kvalifikavimas kaip valstybės pagalbos taip pat gali turėti reikšmės suteikiant naują pagalbą dėl skirtingos kilmės pagalbos kumuliacinių taisyklių, numatytų Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai 74 punkte.

42 Iš to matyti, kad ginčijamas sprendimas iš tikrųjų sukelia privalomų teisinių pasekmių. Taigi Nyderlandų Karalystės ieškinys yra priimtinas.

43 Šios išvados nepaneigia nei nurodyta teismų praktika, nei Komisijos pateikti argumentai.

44 Priešingai 1992 m. rugsėjo 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *NBV ir NVB prieš Komisiją* (T-138/89, Rink. p. II-2181) aplinkybėms, ginčijamas sprendimas sukelia teisinių pasekmių, kurios yra nepalankios Nyderlandų Karalystei (žr. šio sprendimo 42 punktą). Taip pat jos teisinė padėtis EB 230 straipsnio atžvilgiu yra ne tokia pati (žr. šio sprendimo 37 punktą) kaip ieškovės – įmonės, turėjusios pagrįsti suinteresuotumą pareikšti ieškinį, padėtis toje byloje (žr. šio sprendimo 37 punktą).

45 Be to, nors šio sprendimo 28 punkte minėtoje nutartyje *Portugalija prieš Komisiją* Teisingumo Teismas pripažino ieškinį nepriimtinu, jis rėmėsi tuo, kad Portugalijos Respublika prašė panaikinti ginčijamą sprendimą tik tiek, kiek jis jai, kaip adresatei, buvo skirtas, o tai, Teisingumo Teismo nuomone, buvo nereikalinga ir nesukėlė jokios savarankiškos teisinės pasekmės (25 ir 28 punktai). Tačiau šioje byloje Nyderlandų Karalystė ginčija kvalifikavimą kaip valstybės pagalbos, kuris negali būti laikomas nereikalingu ir nesukeliančiu savarankiškos teisinės pasekmės.

46 Šio sprendimo 28 punkte minėtu sprendimu *Nuove Industrie Molisane prieš Komisiją* Pirmosios instancijos teismas atmetė ieškinį kaip nepriimtiną dėl to, jog nebuvo suinteresuotumo jį pareikšti, pažymėjęs, kad ieškovė neginčijo sprendimo konstatuojamosios dalies, ir išnagrinėjo, ar vertinimas, kurį ji ginčijo, sukėlė tokių privalomų teisinių pasekmių, kurios paveiktų jos interesus (34 ir 38 punktai). Tačiau šioje byloje, viena vertus, Nyderlandų Karalystė neturi įrodyti suinteresuotumo pareikšti ieškinį (žr. šio sprendimo 37 punktą) ir, kita vertus, ji ginčija ginčijamo sprendimo rezoliucinę dalį, kurioje yra jos ginčijamas kvalifikavimas kaip valstybės pagalbos.

47 Dėl šio paskutiniojo punkto taip pat reikia atskirti šios bylos atvejį nuo to, dėl kurio buvo priimta šio sprendimo 24 punkte minėta nutartis *Nyderlandai prieš Komisiją*. Iš tikrųjų toje byloje Nyderlandų Karalystė savo ieškinyje paprašė panaikinti nagrinėjamą sprendimą „tiek, kiek Komisija jame padarė išvadą, kad uosto institucijoms <…> skirta pagalba yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme“ (9 punktas). Tačiau ši išvada nebuvo to sprendimo rezoliucinėje dalyje.

48 Galiausiai kalbant apie Komisijos argumentą, kad skaitant bendrai EB 230 ir EB 233 straipsnius matyti, jog ieškinį pagal EB 230 straipsnį galima pateikti, tik kai reikia imtis EB 233 straipsnyje numatytų vykdymo priemonių, būtina konstatuoti, kad šis aiškinimas neišplaukia iš Sutarties bendros struktūros. EB 233 straipsnis reikalauja, kad institucija ar institucijos, kuri ar kurios priėmė panaikintą aktą, arba kurios ar kurių neveikimas pripažintas prieštaraujančiu Sutarčiai, privalo imtis būtinų priemonių Teisingumo Teismo sprendimui įvykdyti. Taigi šiuo straipsniu aiškiai siekiama užtikrinti, kad būtų vykdomi sprendimai, kuriais EB 230 straipsnio pagrindu buvo panaikintas aktas. Tačiau EB 230 straipsnio taikymas jokiu būdu nėra susijęs su EB 233 straipsnio taikymu. Pagal šį straipsnį ieškinio pareiškimo sąlyga nėra tai, kad akto panaikinimo atveju institucija, priėmusi ginčijamą aktą, gali imtis priemonių.

49 Tokiomis aplinkybėmis ieškinį reikia pripažinti priimtinu.

Dėl esmės

50 Nyderlandų Karalystė nurodo du pagrindus, susijusius su, pirma, EB 87 straipsnio pažeidimu ir, antra, motyvavimo pareigos pažeidimu.

51 Dėl pirmojo pagrindo Nyderlandų Karalystė, palaikoma Vokietijos Federacinės Respublikos, tvirtina, kad nagrinėjama priemonė nėra iš valstybės išteklių finansuojama nauda ir subsidiariai kad nėra tenkinama atrankinio pobūdžio sąlyga.

Dėl iš valstybės išteklių finansuojamos naudos nebuvimo

Šalių argumentai

52 Nyderlandų Karalystė mano, kad Komisijos samprotavimas neteisingas, nes jis paremtas emisijos leidimų suteikimu, o iš tikrųjų nagrinėjama priemonė yra pagrįsta teisinės kilmės aplinkosaugos normos įtvirtinimu. Ši vienintelė norma taikoma visoms pramonės įmonėms, kurių bendroji instaliuotoji galia viršija 20 MWš. Ji reiškia naštos įmonėms nustatymą, o ne naudą. Schemos ypatybė yra ta, kad įmonės gali pasirinkti, kaip laikytis normos, t. y. sumažinant jų pačių emisijas arba nuperkant kitų įmonių gautus emisijos kreditus. Komisija neteisingai remiasi principu, kad emisijos kreditus sukūrė Nyderlandų valdžios institucijos. Kadangi, Nyderlandų Karalystės nuomone, šios institucijos nesuteikia jokių emisijos leidimų, jos negali pateikti aukcionui arba parduoti šių teisių.

53 Nyderlandų Karalystė šiuo atžvilgiu primena, kad valstybės pagalba yra teikiama tik tada, kai perduodami valstybės ištekliai. Šiam teiginiui pagrįsti ji pamini keletą sprendimų, tarp jų – 2001 m. kovo 13 d. Teisingumo Teismo sprendimą *PreussenElektra* (C-379/98, Rink. p. I-2099), kuriame Teisingumo Teismas nusprendė, kad įstatymo nustatyta pareiga pirkti ir iš to kylančių piniginių išlaidų paskirstymas tarp privačių įmonių nėra joks tiesioginis ar netiesioginis valstybės išteklių perdavimas. Taigi Nyderlandų Karalystė nagrinėjamą priemonę laiko analogiška nagrinėtajai minėtoje byloje.

54 Be to, Nyderlandų Karalystė teigia, kad nagrinėjama priemonė skiriasi nuo Danijos ir Didžiosios Britanijos sistemų, kur leidimus, kurių skaičius numatytas iš anksto, neatlygintinai išdalija valdžios institucijos. Jų atveju pateikimas aukcionui arba pardavimas neginčijamai yra numatoma alternatyva. Nagrinėjama priemonė yra labiau panaši į esančią Belgijos sistemoje, kur emisijos arba taršos leidimai, kuriais galima

prekiauti, neturi jokios vertės jos gavėjo santykiuose su valstybe ir yra tik tam tikros gamybos arba tam tikros emisijos įrodymas. Bet kuriuo atveju Nyderlandų Karalystė mano, kad Komisijos bandymas nagrinėjamą priemonę priskirti vienai iš dviejų jos pačios sukurtų kategorijų tik paaštrina diskusiją.

55 Galiausiai Nyderlandų Karalystė ginčija tai, kaip Komisija aiškina Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai, pagal kurias emisijos leidimų suteikimas tam tikrais atvejais yra laikomas valstybės pagalba. Ji taip pat ginčija tai, kad 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, p. 32; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 7 t., p. 631), keletą kartų pabrėžia, jog EB 87 straipsnis taikomas emisijos leidimų paskirstymui.

56 Vokietijos Federacinė Respublika teigia, jog įmonės neturi naudos. Netgi teigiant, kad emisijos leidimai šiuo atveju buvo paskirstyti, tai yra tik pareigos laikytis nustatytos emisijos ribos išraiška. Įmonių situacija pablogėjo, palyginti su ankstesniąja situacija. Be to, jos nuomone, įmonės gali gauti leidimus, kuriais galima prekiauti tik jų pačių pastangomis sumažinus emisijas. Valstybė narė nėra atsakinga už tokią ekonominę naudą. Be to, Komisija šioje byloje neteisingai taiko valstybės pajamų atsisakymo kriterijų, nes šis kriterijus valstybės pagalbos teisėje yra netinkamas vertinant nemokamą emisijos leidimų paskirstymą. Toks paskirstymas kyla iš valstybių narių teisės laisvai nuspręsti dėl naštos nustatymo ir negali būti valstybės pagalbos teisėje prilygintas viešosios valdžios institucijų turto perdavimui. Privataus investuotojo principas normaliomis rinkos sąlygomis nėra taikomas, nes valstybė ūkio subjektams nustato privalomas gaires pati nedalyvaudama rinkoje.

57 Komisija mano, kad nagrinėjama priemonė yra valstybės pagalba, nes Nyderlandų Karalystė kiekvienais metais aptariamoms įmonėms neatlygintinai suteikia emisijos leidimus. Taigi valstybė sukuria materialųjį turtą, kuriuo galima prekiauti ir kurį ji nemokamai perduoda minėtoms įmonėms, taip sumažindama išlaidas, kurios paprastai turėtų apsunkinti jų biudžetą.

58 Šių emisijos leidimų vertė kyla būtent dėl to, kad įmonė, kuri mano, jog viršys savo emisijos normą gali, nusipirkdama būtinus leidimus, išvengti to, kad Nyderlandų valdžios institucijos jai skirtų baudą. Šiais leidimais prekiaujama jau nuo metų pradžios tam, kad įmonė, susidūrusi su biudžeto problemomis, galėtų juos parduoti. Komisijos nuomone, Nyderlandų Karalystė neginčija šių emisijos leidimų ekonominės vertės.

59 Komisija tvirtina, kad šiuo atveju valstybės išteklių perdavimas egzistuoja valstybės išteklių praradimo forma. Nyderlandų Karalystė atsižvelgia tik į antrąjį schemos etapą, kuriuo įmonės tarpusavyje prekiauja emisijos leidimais. Vis dėlto valstybės pagalba suteikiama per pirmąjį etapą, per kurį Nyderlandų Karalystė neatlygintinai atitinkamoms įmonėms suteikia emisijos leidimus, kuriuos paskui jos gali parduoti. Tai, kad Nyderlandų valdžios institucijos sukuria leidimus, kuriais galima prekiauti, ir, užuot juos pardavusi, neatlygintinai suteikia minėtoms įmonėms, galima laikyti prarastomis pajamomis.

60 Komisija teigia, kad Nyderlandų Karalystė galėtų kitaip suorganizuoti savo schemą ir kiekvienais metais parduoti emisijos leidimus. Netgi Nyderlandų valdžios institucijų pasirinktoje schemoje jos galėtų iš įmonių, kurių emisija mažesnė nei norma, išpirkti nepanaudotus emisijos leidimus. Tuomet valstybė gali rinkos kaina parduoti šiuos leidimus įmonėms, kurioms jų reikia. Pasekmių aplinkai požiūriu rezultatas būtų panašus, bet tada Nyderlandų valdžios institucijos gautų beveik visą kainą už nepanaudotus kreditus. Pagal nagrinėjamą priemonę yra priešingai: pačios įmonės, kurios turi ir parduoda NO_x kreditus, gauna visą rinkos kainą.

61 Dėl nagrinėjamos priemonės palyginimo su Danijos ir Didžiosios Britanijos schemomis Komisija teigia, kad ji skiriasi nuo šių dviejų schemų tiek, kad nebėra valstybės išteklių perdavimo EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, ne todėl, jog nagrinėjama priemonė iš anksto nenustato tikslaus emisijos leidimų kiekio, kuriuo disponuoja tam tikra įmonė.

62 Nagrinėjama priemonė nėra panaši į esančią Belgijos schemoje ir šio sprendimo 53 punkte minėta *PreussenElektra* teismo praktika netaikoma šioje byloje.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

63 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką, norint pagalbą laikyti nesuderinamą su bendrąja rinka, ji turi atitikti visas EB 87 straipsnio 1 dalyje numatytas sąlygas. Ši nuostata apibūdina iš esmės su bendrąja rinka nesuderinamą valstybės pagalbą, kurią suteikė valstybė arba kuri suteikta iš valstybinių išteklių bet kokia forma ir iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai (žr. 2003 m. lapkričio 20 d. Teisingumo Teismo sprendimo *GEMO*, C-126/01, Rink. p. I-13769, 21 ir 22 punktus ir minėtą teismo praktiką).

64 Tam, kad būtų galima naudą kvalifikuoti kaip pagalbą EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, ji, pirma, turi būti tiesiogiai arba netiesiogiai suteikta iš valstybės išteklių ir, antra, priskiriama valstybei (šio sprendimo 63 punkte minėto sprendimo *GEMO* 24 punktas).

65 Pagalbos sąvoka gali apimti ne tik tokias pozityvias išmokas, kaip antai subsidijos, paskolos arba kapitalo dalies įgijimas, bet taip pat veiksmus, kurie įvairiais būdais

sumažina išlaidas, paprastai apsunkinančias įmonės biudžetą, ir kurie, patys nebūdami subsidijomis siaurąja sąvokos prasme, yra tokio pačio pobūdžio ir turi vienodą poveikį (žr. šio sprendimo 63 punkte minėto sprendimo *GEMO* 28 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

66 Iš to matyti, kad valstybės pagalba gali būti priemonė, kuria tam tikroms įmonėms suteikiama nauda, dėl kurios viešajai valdžiai tenka papildomos išlaidos, faktiškai atsisakant viešajai valdžiai priklausančių kreditinių reikalavimų, atleidžiant nuo pareigos mokėti baudas ar kitas pinigines sankcijas (šiuo atžvilgiu žr. 1999 m. birželio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Piaggio*, C-295/97, Rink. p. I-3735, 42 ir 43 punktus).

67 Atsižvelgiant į šiuos principus reikia išnagrinėti, ar nagrinėjama priemonė jos gavėjams suteikia iš valstybės išteklių finansuojamą naudą.

68 Nyderlandų Karalystė tvirtina, kad ji atitinkamoms įmonėms nesuteikia emisijos leidimų.

69 Šiuo atžvilgiu reikia konstatuoti, kad, priešingai nei kitos schemos, nagrinėjama priemonė nėra pagrįsta valstybės tiesiogiai paskirstytais emisijos leidimais. Be to, Komisija tai pati pripažįsta ginčijamo sprendimo 3.2 punkto pirmojoje pastraipoje.

70 Vis dėlto, nors tiesa, kad Nyderlandų Karalystė atitinkamos įmonėms tiesiogiai nesuteikia emisijos leidimų, ji neapsiriboja vien emisijos normos, kurios reikia laikytis, nustatymu. Ji leidžia įmonėms, kurioms taikoma ši norma, tarpusavyje prekiauti

emisijos leidimais, kurie netiesiogiai kyla iš šios normos, kiekvienai iš jų taikomos neperžengiant maksimalių ribų. Taigi leisdama prekiauti šiais leidimais Nyderlandų Karalystė joms suteikia vertę rinkoje. Bet kuri įmonė, patenkanti į šią schemą, gali bet kada juos parduoti.

71 Šiuo atžvilgiu Nyderlandų Karalystė savo atsakyme į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus pažymėjo, kad kiekvienas emisijos leidimo turėtojas turėjo sąskaitą NO_X emisijos registre ir galėjo parduoti visus metų, kuriems buvo nustatyta norma, įskaitant būsimųjų metų, leidimus. Iš to matyti, kad galima prekiauti visais leidimais ir ne tik metų gale įmonių, kurios išleido mažiau NO_X nei nustatyta norma sugrąžintais kreditais; šie kreditai yra teigiamas skirtumas tarp leidžiamos NO_X emisijos ir tikrosios NO_X emisijos.

72 Iš tikrųjų, kaip teigia Nyderlandų Karalystė, emisijos kreditai, kuriuos gali turėti tam tikros įmonės metų gale, yra iš esmės jų pastangų rezultatas bei įrodymas. Vis dėlto nesant schemoje numatytos galimybės parduoti šiuos kreditus jie rinkoje būtų beverčiai. Taigi įmonės juos parduodamos negalėtų bent jau iš dalies padengti jų NO_X emisijų mažinimo išlaidų.

73 Dėl įmonių, kurios į atmosferą išskyrė daugiau NO_X nei nustatyta emisijos norma ir kurių balansas metų pabaigoje yra neigiamas, nagrinėjama priemonė joms suteikia galimybę išvengti baudos nusiperkant emisijos leidimus iš įmonių, kurios sukaupė perteklių.

74 Iš to matyti, kad nagrinėjamos priemonės atveju numatyta galimybė prekiauti emisijos leidimais yra nauda įmonėms, kurioms nustatyta NO_X emisijos norma.

75 Beje, nustatydama schemą, kuri numato galimybę prekiauti NO_x emisijos leidimais rinkoje, Nyderlandų Karalystė jiems suteikė nematerialaus turto, kurį atitinkamos įmonės gali laisvai parduoti, net jei jie yra susiję su atitinkamai įmonei taikoma maksimalia riba, pobūdį. Taigi šis turtas buvo nemokamai perduotas atitinkamų įmonių dispozicijon, nors jis galėjo būti parduotas arba pateiktas aukcionui. Tad Nyderlandų Karalystė atsisakė valstybės išteklių.

76 Šiuo atžvilgiu Nyderlandų Karalystė neteisingai nurodo panašumą tarp nagrinėjamos priemonės ir Belgijos schemos. Iš tikrųjų savo 2001 m. liepos 25 d. Sprendime, susijusiame su pagalba Nr. 550/2000 — Belgija — „Žaliosios elektros energijos“ Sertifikatai (OL C 330, p. 3), Komisija nusprendė, kad žalieji sertifikatai yra tik oficialus žaliosios elektros energijos gamybos ir to, kad valstybė juos nemokamai teikdama gamintojams neatsisakė pajamų, įrodymas.

77 Nyderlandų Karalystė taip pat neteisingai nurodo, kad nagrinėjama priemonė panaši į šio sprendimo 53 punkte minėtame sprendime *PreussenElektra* nagrinėtą priemonę. Iš tikrųjų ši schema įpareigojo operatorius pirkti vieniems iš kitų. Be to, ji nebuvo pagrįsta emisijos arba taršos leidimais.

78 Todėl nagrinėjama priemonė remiantis šio sprendimo 63–66 punktuose minėta teismų praktiką yra atitinkamoms įmonėms iš valstybės lėšų suteikta nauda.

Dėl atrankinio pobūdžio nebuvimo

Šalių argumentai

79 Nyderlandų Karalystė, palaikoma Vokietijos Federacinės Respublikos, tvirtina, kad šioje byloje neįvykdyta atrankinio pobūdžio sąlyga. Nagrinėjama priemonė yra privaloma maždaug 250 didelių pramonės įmonių, kurios nepriklauso jokiai konkrečiai gamybos sričiai. Kadangi visų didelių įrenginių atžvilgiu turi būti laikomasi tos pačios normos, ši įmonių grupė neturi pranašumo.

80 Nyderlandų Karalystės nuomone, kurią palaiko Vokietijos Federacinė Respublika, iš 2001 m. lapkričio 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Adria-Wien Pipeline ir Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* (C-143/99, Rink. p. I-8365, 41 punktas) matyti, kad palyginimą reikia atlikti su kitomis panašioje faktinėje ir teisinėje situacijoje esančiomis įmonėmis, atsižvelgiant į atitinkamos priemonės tikslus.

81 Nyderlandų Karalystė pabrėžia, kad Komisija nenurodo, kokių įmonių atžvilgiu įvardyti dideli pramonės įrenginiai turės pranašumą. Vokietijos Federacinės Respublikos nuomone, jie nėra situacijoje, panašioje į kitų įmonių, nes jos neturi pareigos laikytis įvairių emisijos ribų.

82 Komisija savo ruožtu teigia, kad visos įmonės, turinčios buveinę Nyderlanduose, privalo laikytis emisijos ribų, o nagrinėjama priemonė yra susijusi su labai ribota Nyderlandų įmonių, turinčių didesnę nei 20 MWš instaliuotąją galią, grupe. Tik šios įmonės iš Nyderlandų valdžios institucijų nemokamai gauna emisijos leidimus. Nors visos šios įmonės negamina to pačio gaminio, EB 87 straipsnio 1 dalyje nustatyta atrankinio pobūdžio sąlyga yra tenkinama.

83 Nurodydama šio sprendimo 80 punkte minėtą sprendimą *Adria-Wien Pipeline ir Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* Komisija teigia, kad tai, jog naudą gaunančios įmonės priklauso skirtingoms sritims, nereiškia, kad nagrinėjama priemonė yra ekonominės politikos bendroji priemonė.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

84 Kaip tai matyti iš EB 87 straipsnio 1 dalies formuluotės, valstybės narės suteikta ekonominė nauda yra pagalba, tik jeigu esant tam tikrai atrankai, ji palaiko tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą (šio sprendimo 80 punkte minėto sprendimo *Adria-Wien Pipeline ir Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* 34 punktas).

85 Todėl valstybės priemonė, kuri naudinga visoms nacionalinėje teritorijoje įsisteigusioms įmonėms, negali būti valstybės pagalba (šio sprendimo 80 punkte minėto sprendimo *Adria-Wien Pipeline ir Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* 35 punktas).

86 Dėl EB 87 straipsnio taikymo nesvarbu, kad tariamo naudos iš priemonės gavėjo situacija yra geresnė ar blogesnė atsižvelgiant į ankstesnę teisinę situaciją arba, atvirkščiai, per tam tikrą laiką nepasikeitė. Reikia tik nustatyti, ar tam tikroje teisės sistemoje valstybės priemonė yra tokia, jog palaiko „tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą“ EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, palyginti su kitomis panašioje faktinėje ir teisinėje situacijoje esančiomis įmonėmis, atsižvelgiant į atitinkamos priemonės tikslus (žr. šio sprendimo 80 punkte minėto sprendimo *Adria-Wien Pipeline ir Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* 41 punktą bei nurodytą teismų praktiką).

87 Pagal ginčijamo sprendimo 1.5 punkto pirmąją pastraipą nagrinėjama priemonė taikoma visiems pramonės įrenginiams, kurių bendra instaliuotoji šiluminė galia didesnė nei 20 MWš. Be to, ginčijamo sprendimo 3.3 punkte yra nurodyta, kad nagrinėjama priemonė skirta įvairioms didelėms pramonės įmonėms ir yra daugiasektorinė.

88 Todėl, viena vertus, reikia konstatuoti, kad visiems dideliems pramonės įrenginiams taikoma nagrinėjamos priemonės nustatyta NO_x emisijos riba ir jie gali gauti naudą, kurią pagal šią priemonę suteikia galimybė prekiauti emisijos leidimais. Taigi nagrinėjamos priemonės taikymo kriterijus yra objektyvus, be jokio geografinio ar sektorinio vertinimo. Be to, kadangi nagrinėjama priemonė skirta labiausiai teršiančioms įmonėms, šis objektyvus kriterijus atitinka siekiamą tikslą, t. y. aplinkos apsaugą, ir vidinę schemos logiką.

89 Kita vertus, kaip nurodyta ginčijamame sprendime, tik įmonės, kurios patenka į šią schemą, turi laikytis, gresiant piniginei baudai, emisijos normos arba griežto standartinio darbų lygio (Performance Standard Rate (PSR)), kuris iki 2010 m. bus laipsniškai mažinamas.

90 Todėl atsižvelgiant į siekiamą tikslą ir pagal nagrinėjamą priemonę dideliems pramonės įrenginiams nustatytas specialias pareigas reikia konstatuoti, kad įmonių, kurioms taikoma ši NO_x emisijos riba, faktinė ir teisinė situacija negali būti laikoma panašia į įmonių, kurioms ši riba netaikoma.

91 Dėl šio punkto Komisija iš tikrųjų nurodė, jog Nyderlanduose yra įstatymų, susijusių su aplinkos apsaugos valdymu ir atmosferos užterštumu, kurių atžvilgiu nėra prekiavimo emisijos leidimais schemos, teigdama, kad visoms įmonės taikomi vienodi reikalavimai NO_x emisijų sumažinimo srityje. Vis dėlto šis teiginys prieštarauja

nagrinėjamos priemonės apibūdinimui, išdėstytam ginčijamo sprendimo 1 punkte. Iš tikrųjų iš to matyti, kad pagal nagrinėjamą priemonę numatytos normos ir piniginės baudos už šios normos viršijimą skaičiavimas susijęs tik su įrenginiais, kuriems skirta ši schema (žr. šio sprendimo 10–16 punktus).

92 Be to, Komisija nepateikė jokių tikslių įrodymų, kad įmonės, kurioms taikomas įstatymas, kuriuo ji remiasi, turi tokias pačias pareigas kaip įmonės, kurioms taikoma nagrinėjama priemonė, arba kad pirmosioms minėtoms įmonėms bus skirta piniginė bauda už šių pareigų nesilaikymą.

93 Be to, joks įrodymas neleidžia teigti, kad įmonės, suvartojančios mažiau nei 20 MWš, yra panašioje situacijoje kaip ir įmonės, kurioms taikoma nagrinėjama priemonė. Komisija nepateikė įrodymų, kad joms bus taikomas PSR.

94 Todėl Komisija neįrodė, kad egzistuoja bendroji schema, kuri būtų taikoma įmonėms, esančioms panašioje faktinėje ir teisinėje situacijoje kaip įrenginiai, kuriems taikoma nagrinėjama priemonė, bet nesuteikianti naudos, kurią atitinka galimybė prekiauti NO_x emisijos leidimais. Taigi nagrinėjama priemonė nenukrypsta nuo jokios bendrosios schemos.

95 Tik to, kad atitinkamų įmonių yra maždaug 250, taip pat savaime nepakanka įrodyti priemonės atrankinį pobūdį. Ši įmonių grupė, netgi ją laikant apribota, iš tikrųjų apima įmones, esančias atitinkamoje faktinėje ir teisinėje situacijoje, kuri,

atsižvelgiant į siekiamą tikslą, nėra panaši į situaciją, kurioje yra į ją nepatenkančios įmonės.

96 Taigi nagrinėjama priemonė, vertinant bendrai, nepalaiko tam tikrų įmonių ar tam tikrų prekių gamybos EB 87 straipsnio 1 dalies prasme.

97 Bet kuriuo atveju, net jei būtų nuspręsta, kad nagrinėjama priemonė diferencijuoja įmones ir todėl yra *a priori* taikoma pasirinktinai, šioje byloje reikėtų konstatuoti, kad ši diferenciacija kyla iš sistemos, kurioje ji taikoma, pobūdžio ar struktūros (šiuo atžvilgiu žr. 2006 m. rugsėjo 6 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Portugalija prieš Komisiją*, C-88/03, Rink. p. I-7115, 52 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

98 Taigi, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo praktiką, šios atrankinio pobūdžio sąlygos netenkina priemonė, kuri, nors ir suteikia naudą jos gavėjui, yra pateisinama dėl pobūdžio arba sistemos, kurioje ji taikoma, struktūros (šio sprendimo 80 punkte minėto sprendimo *Adria-Wien Pipeline ir Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* 42 punktas).

99 Iš tikrųjų šioje byloje įmonės gavėjos nustatomos atsižvelgiant į sistemos pobūdį ir struktūrą jų didelės NO_x emisijos ir specialios joms nustatytos sumažinimo normos pagrindu. Ekologinio pobūdžio argumentai pateisina tai, jog išskiriamos įmonės, išmetančios į atmosferą didelius NO_x kiekius, ir kitos įmonės (šiuo atžvilgiu žr. šio sprendimo 80 punkte minėto sprendimo *Adria-Wien Pipeline ir Wietersdorfer & Peggauer*

Zementwerke 49 ir 52 punktus). Įgyvendinant šiuos principus reikia atsižvelgti į bendrai skaitomų EB 87 ir EB 6 straipsnių nuostatas.

100 Taigi, atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, nagrinėjama priemonė negali būti laikoma valstybės pagalba.

101 Tokiomis aplinkybėmis, nesant būtinybės nuspręsti dėl antrojo Nyderlandų Karalystės pateikto pagrindo, reikia panaikinti ginčijamą sprendimą tiek, kiek jame teigiama, kad nagrinėjama priemonė yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 punkto prasme.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

102 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Komisija pralaimėjo bylą, ji turi padengti išlaidas pagal Nyderlandų Karalystės pateiktus reikalavimus.

103 Pagal to pačio reglamento 87 straipsnio 4 dalies pirmąją pastraipą valstybės narės, įstojusios į bylą, turi pačios padengti savo bylinėjimosi išlaidas. Taigi Vokietijos Federacinė Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (penktoji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

1. **Panaikinti 2003 m. birželio 24 d. Komisijos sprendimą C (2003) 1761 galutinis, susijusį su valstybės pagalba Nr. 35/2003 dėl emisijos leidimų azoto oksidams prekybos sistemos, apie kurią pranešė Nyderlandų Karalystė.**

2. **Priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.**

3. **Vokietijos Federacinė Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Vilaras Martins Ribeiro Dehousse

Švàby Jürimäe

Paskelbta viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris Pirmininkas

E. Coulon M. Vilaras

II - 624